

יצא לאור הספר שרבים חיכו לו

פניני בית לוי - חלק ב'

על המועדים ופרשיות השבוע

וורטים נדירים
מהלכים מאלפים
סיפורים מחזקים
ושיחות שלא אור מעולם

משיחותיו של

הרה"ג **אברהם עטייה שליט"א**
רב קהילת בית לוי בבית וגן

הספר ערוך בשפה השווה לכל נפש,
אברכים ובעלי בתים,
מגידי שיעורים ועוד

ניתן להשיג אצל המחבר: 058666447 | 0507658052 | 029664455. אצל אורי: 0505340701
במייל ravattia@gmail.com | בבית הכנסת בית לוי רח' יוסף חכמי 48
ובחנויות המובחרות של רשת "יפה נוף פלדהיים"

אולם האירועים המיוחד
של בית הכנסת "בית לוי"

בסימון מזב

אנו מזמינים אתכם לביקור והתרשמות
ולערוך את האירוע שלכם באולם החדש והמשופץ:
ברית מילה // סיומי מסכת // אדכרות // שבת חתן // כנסים והרצאות

ההכנסות קודש להחזקת הכולל • לתחזוקת המקוה • לנדקקים

בית לוי
אולם אירועים

רח' יוסף חכמי ליד מלון רימונים-שלום
שכונת מדורגי בית וגן ירושלים

לפרטים ותיאום מועד התרשמות:
054-4222931 // 054-3551383 // 02-6540906

מקווה חדש ונקי בסטנדרטים הגבוהים ביותר:

מהודר בכל ההידורים ובתכלית הכשרות
לפי כל השיטות והחומרות

בהמלצתם ובפיקוחם של גדולי ישראל

נבנה ברמה גבוהה ובייפוי מיוחד
עובר נקיון יסודי מידי יום ביומו
ע"י חברת נקיון

המים מוחלפים בכל יום

לפרטים נוספים: 02-9664455
רחוב יוסף חכמי 48 מורדות בית וגן ירושלים

לתרומה לעלון לדיכוי הרבים, וכן להקדשות לרפואה להצלחה ולע"נ: 050-7658052
לקבלת העלון למייל ולכל נושאי העלון, יש לשלוח מייל לכתובת: ALON.BEITLEVY@GMAIL.COM

פניני ביה"לוי

שע"י ביה"כ "בית לוי", רח' יוסף חכמי 48, מדורגי בית וגן ירושלים

נערך מספרו החדש של הרב שליט"א פניני בית לוי - חלק ב

לרכישת הספר חייגו | 058666447 | 0507658052

מאמר הרב

הסוד שבמערת המכפלה

אם נעזו בתחלת הפרשה, נראה שיש כאן דו שיח בין אברהם אבינו לבין עפרון. דברים שהם לכאורה לא כל כך חשובים. דברים שלא אמונים ללמד אותנו יסוד, מוסר או הלכה למעשה. מדבר פה על אדמה, על כסף. מה התורה הקדושה באה ללמד אותנו בכל הדין ודברים שהיה לאברהם אבינו עם בני חת ועם עפרון? ברור שאם כתובים קרוב לעשרה פסוקים שבהם אברהם מדבר אתם, והם עונים לו, ודאי שיש כאן איזה מסר ורעיון. וננסה ללמד בע"ה מה עולה כאן מפל הדין ודברים האלו.

ראיתי את הדברים בספר "להאיר" של הרב צוקרמן. ראשית נראה מה אברהם אבינו מבקש. אברהם אבינו מגיע לבני חת, ומסביר להם שהוא צריך חלקת קרקע בשביל לקבר את שרה אמנו. "תנו לי אחזת קבר עמכם ואקברה מת" (בראשית כג, ד). והם עונים לו - "שמענו אדוני נשיא א-לקים אתה בתוכנו" (שם, ו). אין שום בעיה, אתה יכול לקבר. מה שתראה, הכל שלך - "איש ממנו את קברו לא יכלה ממך מקבר מתד".

ואז אברהם אבינו משתחוה, ואומר להם: "אני יודע שיש אצלכם אחד שקוראים לו עפרון. ואני יודע שיש לו פה חלקת שדה" - "ופגעו לי בעפרון בן צחר, ויתן לי את מערת המכפלה אשר לו, אשר בקצה שדה, בכסף מלא יתנה לי, בתוככם לאחזת קבר" (שם, ח-ט). דהינו, יש לו שדה גדול מאד, ובקצה השדה יש איזו מערה, שפנראה אין בה שום דבר. אני רוצה אותה, ואני מוכן לשלם על זה כסף מלא. אני לא רוצה הנחה, וכל שכן אני לא רוצה בחנם. אני רוצה לשלם על זה טבין ותקילין".

ענה עפרון לאברהם אבינו: "לא אדני שמעני, השדה נתתי לך, והמערה אשר בו לך נתתי, לעיני בני עמי נתתי לך" (שם, יא). "אל תחשב שאני מדבר פה סתם בשביל להחניף לך. כלם שומעים. אני נותן לך את השדה בחנם". לכאורה באמת צריך להבין מה קורה, מה הולך פה עם עפרון? אברהם אבינו לא בקש את השדה, למה עפרון מציע לו את השדה? ולמה בחנם? אברהם אבינו מוכן לשלם כסף, והוא הרי תאב לכסף. אז שיקח. יש כאן יסוד עצום שיכול ללוות אותנו כל רגע בחיים.

נקדים ונאמר - ידוע שהתורה הקדושה מכנה כל אדם בתור זה שבא מהאדמה - עפר מהאדמה. כשהקב"ה יצר את האדם כתוב: "עפר מן האדמה" (בראשית ב, ז). יש כאן שני דברים - "עפר", "ומן האדמה". והבדל שמים וארץ יש ביניהם. עפר - הוא לא שונה כלום. כשלוקחים עפר, צריכים לפזר אותו ולזרק לפח. אבל כשאנחנו מתעסקים עם אדמה, אדמה היא הדבר הכי שונה שיש בעולם. אפשר לזרע, לנטע, לגדל ולהצמיח. אפשר לעשות דברים נפלאים באדמה.

ממילא, צריכים להבין שהקב"ה ברא את האדם "עפר מן האדמה", על מה הדיגש פה? לא על העפר, אלא על העקר שזו האדמה. אדם שבא לעולם הזה, צריך לדעת דבר אחד - העבודה שלנו זה להיות כמו האדמה. מלשון "אדמה לעליון" (ישעיה יד, יד). איך אפשר להגיע

לפסגות, למקום נבחר, למקום גבוה? כשאנחנו מתבוננים באדמה. האדמה יכולה להיות דבר עצמתי - לפרח, לגדל ולהוציא פרי הלולים. ככה האדם צריך לדעת. כשהוא בא לעולם הזה, הוא צריך להיות בבחינת אדמה. לכן קוראים לנו אדם, מלשון אדמה. באנו לעולם הזה כדי לפעל, לעשות, לגדל ולהתפתח. להיות דומים לקב"ה. "אדמה לעליון". במה? במעשים טובים, בגדלות הנפש, ברוממות. כל פעלה שעושים, לעשות אותה לשם הקב"ה.

אבל צריך להזהר מדבר אחד - שלא להיות כמו העפר. כי מי שחס ושלום נמשך לעפר, מהעפר לא יוצא כלום. ואם האדם נמשך אחרי התאוות של העולם הזה, אחרי היצר הרע, הוא ילך אותו שולל, ובסוף לא יצא ממנו כלום. כי מעפר אין שום דבר. זה האדם. האדם הוא דבר שיכול להיות משלם ביותר. אברהם אבינו ודאי בא לעולם הזה רק בשביל לקדש את שמו של הקב"ה. הוא מענין לקנות את המערה. למה? כי אברהם אבינו יודע מה טמון במערה הזאת. צריך לדעת שאז, בזמננו, בחברון היו הקרקעות הכי משבחות כמעט בכל העולם. אבל היה פלא גדול - כשעפרון רכש את חלקת האדמה שלו, הוא היה בטוח שהוא יעשה מהשדה הזה מיליארדים. בסוף התברר שהשדה שלו לא שווה אגורה. הוא לא הצמיח כלום. אין לו שום תועלת מהאדמה הזאת. עפרון היה כל הזמן אומר לעצמו - זו אדמה מקללת. הוא רצה להפטר מהקרקע הזאת, אבל אף אחד לא רצה לקנותה.

כשאברהם אבינו הגיע ודבר אתו על המערה שנומצאת בסוף השדה, עפרון הרגיש שיש לו כאן הזדמנות להפטר מהשדה. לכן אמר לו: "כבוד אדוני הנשיא, לא רק את המערה, אני רוצה שתקח את כל השדה". הוא רק רצה להפטר מהשדה. בסוף אמר לו עפרון שהוא מוכן למכור ב"ארבע מאות שקל כסף". זה סכום ששונה מיליונים. למרות שהמערה עם השדה, לא היו שווים בשביל עפרון אגורה. אבל ברגע שהוא ראה שאברהם אבינו מתלהב מהמערה, החליט לקחת ממנו טבין ותקילין שיכסו גם את עלות השדה.

זאת אומרת, שעפרון ראה פה עפר. הוא לא מבין בעיניו גן עדן. בשבילו, מה זו קדשה, מה זה גן עדן? הוא לא מבין בדברים האלה. מבחינתו זה כמו עפר. מה עושים עם העפר? זורקים. עפרון לוקח את המערה, הנכס הגדול ביותר שיש בעולם, וזורק. זה ההבדל בין אברהם אבינו לעפרון. אברהם הוא מבחינת אדמה - "אדמה לעליון". יש לו משגים גבוהים מאד. הוא מבין שהמערה הזאת שווה כל הון שבעולם.. וזה יסוד שיש לנו בחיים. לפעמים אנחנו יכולים לקחת דבר פשוט, ולעשות ממנו מיליארדים. ואת אותו דבר - לעשות ממנו כמה פרוטות.

בארצות הברית חי תלמיד חכם. יום אחד הוא יצא לעשות

צריכים להבין שהקב"ה ברא את האדם "עפר מן האדמה", על מה הדיגש פה? לא על העפר, אלא על העקר שזו האדמה. אדם שבא לעולם הזה, צריך לדעת דבר אחד - העבודה שלנו זה להיות כמו האדמה. מלשון "אדמה לעליון"

המשך

בעמוד 3 <<

ע"פ נוח "אור החיים" לפי זמני ירושלים	ר"ת	מוצ"ש	הדלקת נרות
	17:46	17:11	16:00

לע"נ יצחק שם טוב בן שרה ז"ל	לע"נ שאול חי בן מרים ז"ל	לע"נ ישראל בן חביבה ז"ל	לע"נ רחל בת שושנה ע"ה
-----------------------------	--------------------------	-------------------------	-----------------------

סיפור שעולה על כל דמיון

והנה היא התעוררה מהחלום. היא הבינה שאם היא חלמה את אותו חלום פעמיים, אז יש דברים בגו. היא חשבה לעצמה, הרי אין לי מה להפסיד, אני אסע לירושלים. ביום חמישי היא השכימה קום ונסעה לירושלים. היא הגיעה לתחנה מרכזית אך לא התמצאה במיקום, שאלה את העוברים ושבים כיצד להגיע ולאחר מאמץ רב הגיעה לאולם בית ישראל. והנה היא מבחינה בכניסה לאולם שיש שילוט - חץ ימינה, בר מצווה, וחץ שמאלה, ברית מילה.

היא עלתה לכיוון האולם ששם אמורה להיות הברית, היא ראתה פעילות של

סיפור הבא עולה על כל דמיון אך הוא אמיתי לחלוטין (עם שמות אמיתיים!!!) ויותר משהו מלמד על כוחם של הצדיקים לאחר מותם, הוא מלמד על כוח הצדיק בחייו וחמלתו על דלים ומסכנים, באופן מעורר הערצה. ובעיקר את ההשגחה פרטית, איך הקדוש ברוך הוא דואג לפרנס כל אחד ואחד.

מספר שנים לפני פטירתו של מרן הרב עובדיה יוסף זצוק"ל, נפטר יהודי מהעיר אלעד והשאיר אחריו אלמנה ויתומים. מטה לחמה של האלמנה נשבר תוך תקופה קצרה, והיא עמדה בפני שוקת שבורה, אין מי שיפרנס את הבית והיתומים וזעקים ללחם. בצר לה החליטה שהיא עושה מעשה. היא נסעה לביתו של מרן רבי עובדיה יוסף כדי לבקש ממנו עזרה. היא הגיעה לבית של מרן בשעה עשר בלילה, נקשה על הדלת ואחד מבני הבית פתח את הדלת וראה לפניו אישה מבוגרת.

הוא שאל מה היא צריכה והיא השיבה שהיא רוצה להיכנס לרב. אמר לה: "עכשיו כבר לילה, הרב כרגע לומד ואין קבלת קהל, תבואי מחר ויכניסו אותך". אמרה לו: "תכנס לרב עובדיה ותגיד לו שאני אישה אלמנה וברצוני לדבר איתו, אם הוא יגיד לי לבוא מחר, אז אני אבוא מחר". הוא נכנס לרב ואמר לו: "יש כאן אישה אלמנה מהעיר אלעד, היא רוצה לדבר עם הרב, אמרתי לה שתבוא מחר". "היא אלמנה, תכניסו אותה מיד" ענה הרב.

נכנסה האלמנה וישבה ליד הרב עובדיה ופרצה בבכי מר וסיפרה על בעלה שנפטר ועל היתומים שנותרו ללא משענת ושנשבר מטה לחמה. הרב עובדיה הזיל דמעות והשתתף בצרתה של האלמנה. האלמנה אמרה: "כבוד הרב, לא באתי לכאן כדי לבקש ברכה, באתי לבקש עזרה, שהרב יחפש דרך לעזור לי". האלמנה התכוונה שמכיוון שהרב עובדיה מעורב ומכיר ארגוני חסד, הוא ימליץ בפניהם שסייעו לה. אמר לה הרב: "בתי, הסיורי דאגה מליבך, אני אעזור לך כל חודש, אך אני מבקש שאף אחד לא ידע על כך. תבואי לפה כל חודש ותקבלי ממני מעטפה, אבל רק אני ואת יודעים מזה". ואכן כך היה.

האישה היתה מגיעה פעם בחודש ובני הבית לא ידעו למה הגיעה. היא היתה נכנסת לרב, לוקחת את המעטפה ויוצאת. כך במשך שבע שנים זה היה ההסכם בינה לבין רבינו מרן עובדיה יוסף. והנה בעוונותינו הרבים נפטר עמוד העולם, מאור ישראל, גאון עוזנו ותפארתנו מרן הרב עובדיה יוסף. יחד עם הבכי של כל עם ישראל בכתה גם האלמנה בכי קשה ועצוב, בכי כפול על הסתלקותו של גדול הדור וגם שכעת הסתלק מי שעזר לה בכלכלת הבית.

עברו להם חמישה חודשים מפטירתו של מרן והאישה היתה במשבר כלכלי גדול. היא חשבה לעצמה, אמנם מרן לא נמצא בין החיים, אבל צדיקים במיתתם קרויים חיים. אלך לציון שלו ואתפלל לקב"ה שזכות מרן תעמוד לי והוא יעזור לי. האלמנה נסעה מאלעד לירושלים באוטובוס, הגיעה לקברו של מרן ומיד כשהבחינה בקברו של מרן פרצה בבכי. הדמעות שלה הרטיבו את המצבה של מרן והיא לא יצאה משם עד שהיא סיימה את כל ספר התהילים, למעלה משלוש שעות בדמעות רותחות.

לאחר מכן היא חזרה באוטובוס לביתה שבאלעד, הגיעה בשעות הערב עייפה וסחוסה נפשית וגופנית. היא מזגה לעצמה כוס מים וישבה על הספה. היא טרם הספיקה לשתות את המים ותרדמה נפלה עליה. והנה היא חולמת חלום. בחלומה היא רואה את רבנו מרן הרב עובדיה זצוק"ל, אמר לה "בתי למה תבכיי? כמו שעזרתי לך בחיי חיותי, כך גם עכשיו אני אעזור לך. תקשיבי לי בתי, ביום חמישי הקרוב באולם בית ישראל בירושלים בשעה אחת בצהריים, תתקיים ברית, בברית יהיה נוכח יהודי בשם שלום סעדון, לכי אליו ותגיד לו שהרב עובדיה שלח אותך והוא יעזור לך".

האלמנה חלמה את החלום והמים נשפכו והרטיבו אותה. היא התעוררה ואמרה "חלום טוב, חלום שלום, אך חלומות שווא ידברו, הרי אין אדם חולם אלא מהרהורי ליבו, הייתי כל היום בקבר של מרן, התפללתי שם וחשבתי עליו ולכן חלמתי עליו". היא קראה קריאת שמע על המיטה, נכנסה לחדרה והלכה לישון. והנה היא חולמת את אותו חלום בפעם השנייה, וגם בחלום זה שוב פונה אליה מרן ואומר לה את אותם הדברים בדיוק!

עברו להם חמישה חודשים מפטירתו של מרן והאישה היתה במשבר כלכלי גדול. היא חשבה לעצמה, אמנם מרן לא נמצא בין החיים, אבל צדיקים במיתתם קרויים חיים. אלך לציון שלו ואתפלל לקב"ה שזכות מרן תעמוד לי

המלצרים שעורכים את השולחנות. לאט לאט הגיעו בני המשפחה, ההורים הצעירים עם התינוק, הציבור התאסף והברית החלה. האלמנה פנתה מעזרת הנשים לאחד האברכים ושאלה: "האם יש פה יהודי בשם שלום סעדון?". (שלום סעדון בצעירותו היה מעביר את השיעורים של מרן הרב עובדיה יוסף בלוויין. מרן הרב עובדיה בירך אותו שבזכות זיכוי הרבים שהוא עושה, הקב"ה ישפיע עליו שפע גדול של עושר, ואכן הוא נעשה לעשיר גדול).

האברך אמר לה: "כן, הנה הוא פה את רוצה שאני אקרא לו?". אמרה לו האלמנה: "לא כרגע, הברית מתחילה, מיד לאחר הברית אני צריכה אותו". הסתיימה הברית בשעה טובה והיא ביקשה מהאברך שיקרא לו. האברך ניגש לשלום סעדון ואמר לו שיש פה אישה שרוצה לדבר איתו. שלום סעדון הגיע לאישה האלמנה ושאל: "מה אני יכול לעזור לך?". היא ביקשה ממנו שיבוא איתה הצידה.

הוא ניגש איתה הצידה והיא אמרה לו: "תשמע, אתה תחשוב שאני משוגעת, אך אני חייבת לומר לך את מה שיש לי בלב. אני אישה אלמנה, הרב עובדיה יוסף שלח אותי אליך כדי שתעזור לי". שלום סעדון שמע את הדברים, נפל והתעלף. נוצרה מהומה באולם, הגיע המוהל הגאון הרב ראובן אלבז שליט"א ראש ישיבת אור החיים. שלום סעדון התעורר והרב אלבז שאל אותו מה קרה. שלום סעדון אמר לרב אלבז: "הרב ישמע מה שיש לאישה זו לומר".

שלום סעדון ביקש מהאלמנה לספר מדוע היא הגיעה לאולם בית ישראל. האלמנה סיפרה בתמימות לרב אלבז את כל הסיפור, החל מכך שהתאלמנה והרב עובדיה יוסף עזר לה שנים רבות, ועד תפילתה על ציונו כעת והחלום אותו חלמה פעמיים. אמר שלום סעדון לרב אלבז: "היא חלמה את מרן פעמיים ואני חלמתי אותו פעם אחת, השבוע. אני לא קשור לברית הזאת, אני לא מבני המשפחה, הרב עובדיה בא אלי בחלום ואמר לי בני, ביום חמישי בשעה אחת בצהריים באולם בית ישראל בירושלים תיערך ברית מילה. תגיע לשם אישה אלמנה שתבקש ממך עזרה. אני מבקש ממך שתעזור לה".

ואז פנה אליה שלום סעדון ושאל אותה: "תגיד לי, כמה כסף הרב עובדיה נתן לך כל חודש?". היא אמרה לו: "הרב היה נותן לי כל חודש ארבעת אלפים שקלים, היה מפריש מהמשכורת שלו". אמר לה שלום סעדון: "מהיום תקבלי ממני כל חודש ארבעת אלפים ממך ועוד ארבעת אלפים ממני". מדהים!...

- לע"נ שמעון שטרית בן מסעודה ז"ל
- לע"נ אברהם אבוהרון בן ג'נינה ז"ל
- לע"נ רפאל פואה בן רוזה ז"ל
- לע"נ בנימין בן טאוס ז"ל
- לע"נ אסתר בת חנה ז"ל
- לע"נ הרבנית חסיה ליליאן בת סוליקה ע"ה
- לע"נ עמנואל בן יקוט ז"ל

המשך
מעמוד 1 <<

מה כאב לי פה? שאני אפסיד ארבעים דולר. לכן הייתי מוכן לקחת סכום ולהוציא אותו, בשביל לא להפסיד את הכסף שלי."

היהודי הזה שמע את דבריו וחזר לחברים שלו. הוא אמר להם: "תראו מה זה ראש של גוי. הוא יכול עכשיו להרויח מיליארדים של זכיות. גם גוי יכול לצבר לו זכיות. והוא הפך את כל המיליארדים האלו לארבעים דולר. טפש. זה ראש של גוי שלא מבין ענין". אנהנו צריכים לדעת שבחיים יש מעשים שאנחנו יכולים להרויח עליהם הרבה, אבל שלא נהפך אותם ח"ו לכמה דולרים.

מספר על יהודי חשוב שגדל במשפחה עשירה של יהלומנים. היה להם הרבה כסף. כשאבא שלו התבגר, הוא נכנס לעבד במקומו ונהיה המנוכ"ל. המפעל שלהם היה בבורסה ליהלומים, והם הרויחו בכל חודש מאות אלפים. אחרי שאבא שלו נפטר, הוא הלך להתיעץ עם הרב שטיינמן מה לעשות. האם להמשיך בעבודה או לעשות משהו לעלוי נשמת אבא שלו? אמר לו הרב שטיינמן: "אני מציע לך, אם יש לך כסף, תפתח כולל ערב". הוא הסכים ופתח כולל ערב. אבל כולל ערב אחד לא הספיק לו, אז הוא פתח עוד ועוד, עד שלמדו אצלו מאות אברכים.

הוא עזב את הבורסה כי הוא היה צריך לגייס כספים, והתחיל לשוטט בכל מיני מדינות בעולם, כדי לכסות את המשכורות של אלף אברכים שלומדים בכלל ערב. יום אחד הזדמן לו להגיע לבורסה. הוא פגש שם חברים מהעבר והם אמרו לו: "תדע לך שאבא שלך למעלה מתבייש בך, שמיהלומן הפכת להיות שנורר. מה עשית? היה לך פה את כל העשר שבועולם". ענה להם: "עד עכשיו הייתי מתעסק באבנים, עכשיו אני מתעסק ביהלומים. עכשיו יש לי נכס. עד עכשיו היו לי אבנים. מה שזה כסף? כסף יכול להעלם תוך יום ולא ישאר לי מאומה. אבל זה נצח. אני מחזיק תורה, אני מחזיק אברכים, אני יודע שפה קניתי קנין אמתי. אלה יהלומים אמתיים."

זה המסר שיש לנו מהפרשה. אנחנו צריכים להבין - אנחנו בני אדם, מהאדמה. אומר המהר"ל - מלשון אדמה לעליון. לצמח, לפרח ולהעריף כל דבר. כל פעולה יכולה להיות שונה מיליונים. ולא ח"ו ללמד מעפרון שרדף אחרי הכסף, שהכל עפר. אין לו תכלית, אין לו תועלת ולא נשאר לו כלום. אנחנו, בע"ה נתחזק בתורה, במצוות ומעשים טובים כדי שנוכל לחיי העולם הבא.

בברכת שבת שלום, הרב אברהם עטיה

כמה סדורים, ולשם כך היה צריך להשתמש ברבנות התחתית. ברציף של הרבנות התחתית יש קו על הרצפה שאסור לעבר אותו. למה? כי מטר אחרי יש את הפסים, שמצאיים בעמק של מטר וחצי, והם מהווים סכנה. זה לא כמו בארץ, שהכל באותו מפלס. שם הרבנות נמצאת מטר וחצי למטה. לכן צריך להזהר. אין גדר, אבל יש שם פס שמזהיר שאותו אסור לעבר. אותו תלמיד חכם היה עם הספר שלו, התעמק. אמרו לו שעוד שתי דקות הרבנות צריכה להגיע. תוך כדי הלמוד, הוא לא שם לב, עבר את הקו ונפל לתוך הפסים. הוא קבל מכה חזקה ולא היה יכול לזוז.

אנשים היו בהיסטוריה. זה ענין של שתי דקות עד שהרבנות צריכה להגיע. אם הוא נשאר בפנים, לא ישאר ממנו שום דבר. שתי דקות זה לא הרבה זמן. כל אחד נסה להתכופף כדי לעזר, אבל אף אחד לא הצליח. מי יכול להתכופף לכוה עמק? כל אחד פחד על עצמו לקפץ לשם. עד שהוא יעלה, הרבנות כבר תגיע, ובסוף יהיו כמה קרבנות. נשארה פחות מדקה. כל שניה כמו נצח. נשארה חצי דקה. כלם הסתכלו עליו בפחד. יודעים שאין לו סיכוי.

לפתע התקרב לשם אפריקאי בגובה של שני מטר, רחב של מטר וחצי. נראה הר אדם. הוא לא חשב פעמים וקפץ למסלה. ענין של שניות. הוא תפס את היהודי הזה בשתי ידים, ובמהירות, כשהרבנות כבר הייתה ממול, הצליח לקפץ החוצה, והוא היהודי יצאו משם ונצלו. היו שם מאות אנשים, בהם גם יהודים. כלם מחאו פנים ואמרו לעצמם - איך אנחנו מקנאים בגוי הזה. הוא הציל נפש, ולא סתם, אלא תוך כדי מסירות נפש. אם הוא היה מאחר בשתי שניות, גם הוא היה נהפך למאכלת. כלם מתפעלים, ואומרים - לא ראינו דבר כזה בעולם.

היה איזה יהודי אחד שהיה אכפת לו מאד. הוא חשב שאולי יש לגוי הזה נשמה גבוהה. יש לו אולי איזה ניצוץ מהדורות הקודמים, שהוא קבל עז ותעצומות למסר נפש להציל יהודי. הוא נגש אליו ואמר לו: "ישר כח. כל הכבוד. יש לי שאלה - איך היית מוכן לסכן את עצמך כדי להציל איזה יהודי שאתה לא מכיר?". ענה לו הגוי בקרירות תשובה פשוטה מאד: "אני עובד באיזו מסעדה, במרחק נסיעה של עשרים דקות ברבנות מכאן. אני מקבל עשרים דולר לשעה, ואני יודע בברור שאם לא הייתי מוציא את היהודי הזה, הייתה הרבנות מתעפפת קרוב לשעתיים. אתה יודע

קנייני התורה

קניין כ"ב - בארן אפיים

תכירו את הפסוק (דברים לג, ד) "תוך"ה צנה לנו משה". ווס דפשוט? הלא אתם בטוח מכירים?! נכון, אבל שמעו חידוש נפלא על הפס': המילה תור"ה עולה בגי' תרי"א, והמתבונן בספר החינוך במצוה תרי"א (דפוס פרנקפורט) יגלה את הציווי "הולכת בדרכיו". והחידוש הוא - "תור"ה' דהיינו מצוה תרי"א - צוה לנו (ספר החינוך) 'מש"ה - נוטריקון "מידותיו של הבורא". שהחינוך כתב את מצוה תרי"א ללכת בדרכי מידותיו של ה' יתברך.

וזה לשונו: "שנצטוינו לעשות כל מעשיו בדרך הישר והטוב בכל כחנו, ולהטות כל דברינו אשר בינינו ובין זולתנו על דרך החסד והרחמים, כאשר ידענו מתורתנו שזהו דרך ה' וזה חפצו מבריותיו, למען יזכו לטובו כי חפץ חסד הוא, ועל זה נאמר "הולכת בדרכיו". ואמרו רבותינו (סוטה, יד). "ואמר רבי חמא ברבי חנינא, מאי דכתיב 'אחרי ה' א-לקיכם תלכו?' וכי אפשר לו לאדם להלך אחר שכינה? והלא כבר נאמר 'כי ה' א-לקיך אש אוכלה הוא!' אלא להלך אחר מידותיו של הקדוש ברוך הוא."

אחת מ"ג מידות של רחמים היא 'ארך אפים', ועל כך מעידים אנו דבר יום ביומו. דור המבול קיבל ארכה של 120 שנה, דור הפלגה לא נמחה מעל פני האדמה כמו קודמיו, ואנשי סדום ועמורה הכירו את בטן האדמה רק לאחר 52 שנה, וכל זאת למה? כדי ללמדנו שעלינו לנהוג בארך אפים עם הבריות כמותו יתברך. התורה נקנית ב'ארך אפים'. וצריך להבין מה שייך "ארך אפים" לקניין התורה? וכי לא מצינו תלמידי חכמים עם פתיל קצר?

נתבונן במעשה עם רבי פרידא (עירובין, נד:), רבי פרידא היה

תלמיד קשה תפסה. באותה תקופה לא היה ריטלין, ורבי פרידא היה שונה לו את הנלמד ארבע מאות פעמים עד שתפס. יום אחד הזמינו את רבי פרידא לדבר מצווה. שנה רבי פרידא לתלמידו, אך אותו יום לא תפס התלמיד. אמר לו רבי פרידא: "מה נשתנה היום?", ענה לו התלמיד: "מאותה שעה שאמרו לו לרבי 'יש דבר מצווה' הוסחה דעת, וכל רגע חשבתי 'עכשיו יעצור רבי, עכשיו יעצור רבי' ". אמר לו רבי פרידא: "תן דעתך ואשנה לך". חזר ושנה לו ארבע מאות פעמים נוספות. יצאה בת קול ואמרה לרבי פרידא: "האם אתה מעדיף שיוסיפו לך ארבע מאות שנים, או שתזכו אתה ובני דורך לעולם הבא?" ענה רבי פרידא: "שזוכה אני ובני דורי לעולם הבא". אמר להם הקב"ה: "תנו לו זו וזו".

נו רבויסי, אם כן לאיזה שכר זכה רבי פרידא? הגיוני שתאמרו אריכות ימים וחיי העולם הבא, שזה מה שמוזב בגמרא, נכון? אבל שכתנו פרט קטנטן אחד, שהדבר העצום לו זכה רבי פרידא בנוסף לכל זה, הוא חזרה על הלימוד עוד ארבע מאות פעם! העובדה שהיתה לו סבלנות לכך גרמה לו לחזור ולשנן שוב ושוב ובכך לקנות את התורה הקדושה. ובכן, ייתכן שתכירו תלמידי חכמים עם פתיל קצר, אבל דעו שיצא שכרם בהפסדם, ש"לא הקפדן מלמד" ועל ידי קפדנותם לא יישאלו להבנה מחמת מורא תלמידיהם, וממילא פחות יחזרו על לימודם.

לימודנו רבותינו, שהתורה נקנית בארך אפים כלפי האחר, להיות סבלן, לשוב וללמד, לשוב ולחזור, שכן הרווח הוא של המלמד לקנות את התורה הקדושה.

הרב עמירם טובי הי"ו
להזמנת הרצאות לזיכוי הרבים - חייגו 053-3156363
לשמיעת השיעורים בקול הלשון - חייגו 03-6171111, הקישו *7 ואז 956363

ייתכן שתכירו תלמידי חכמים עם פתיל קצר, אבל דעו שיצא שכרם בהפסדם, ש"לא הקפדן מלמד" ועל ידי קפדנותם לא יישאלו להבנה מחמת מורא תלמידיהם, וממילא פחות יחזרו על לימודם